

Jelkép és Valóság sorozat

Írta: Sipos Gábor

2019 © Sipos Gábor. Minden jog fenntartva.

Jelen kiadvány szerzői jogvédelem alatt áll és a jogtulajdonos ill. a szerző engedélye nélkül semmilyen formában nem használható fel! Kizárólag személyes felhasználásra! Az illetéktelen másolást a törvény bünteti! Rövid kivonatos részek kizárólag pontos forrásmegjelöléssel idézhetőek!

(DVD Borítóterv 2018)

A változtatás beleértve a frissítés jogát is fenntartjuk!

A Bibliafordítások közül, ahol nincs jelezve ott Károli Gáspár fordítását vettük alapul!

Előszó

2003 tavaszán kezdtem el először Dániel 11. fejezetének végső verseivel foglalkozni. Erre az időre már a Szentírást majdnem 10 éve napi rendszerességgel forgattam. A Szentírásban fellelhető próféciák, amelyeket a Jelenések könyvéből, illetve Dániel és más könyvekből addig megismertem nagy hatást gyakoroltak rám. Elmélyülten gondolkoztam a múlttól, a jelenről, és a jövőről. Történelmi összefüggéseket, tanulságokat kerestem. A már megértett igazságok egyre jobban nyomatékosították bennem Isten jóságát és igazságosságát. Minden megismert és megértett igazság apró gyöngyszemként kapcsolódott egymáshoz mindaddig, amíg gyönyörű nyakékként nem ragyogott fel előttem az igazságoknak eme hálózata. Kezdetben a bibliai történetek, a példabeszédek és más tanító könyvek kötötték le a figyelmemet. Ezeket szivacsoként szívtam magamba. A Szentírás belső összefüggéseit keresve gondolkoztam szeretetről – gyűlöletről, az ember eredetéről, céljáról, a bűnről, a szenvedésről, Istenről, az angyalokról, a tragédiáról, amely a bűnesettel bekövetkezett a gyönyörű Édenkertben, és az emberiség Megváltásáról, a keresztről és az újjáteremtett földről. Isten létezésében soha nem kételkedtem, de gyerekkoromban, amikor még református nevelést kaptam csak igen keveset tudtam róla. Csak később, amikor a Szentírást mélyebben kutatni kezdtem akkor rajzolódott ki jobban Krisztus bennem. Tekintetemet egy idő után a bibliai próféciák felé fordítottam, mivel a próféciák az idővel foglalkoznak. Olyan eseményeket jelentenek meg, amelyek biztos útjelzők Jézus Krisztus visszajöveteléig. Isten tényleg kezdettől fogva látja a jövőt? Mindent előre tud és ismer? Olyan kérdések ezek, amelyek felett mindenki eltöprenghet, ha összehasonlítja azokat a bibliai próféciákat, amelyeknél egyszer már megtörtént, hogy részben vagy teljesen beteljesedtek. Habár nem jutottam el minden bibliai helyszínre számos országban jártam, amely a Bibliával kapcsolatba hozható. Különleges érzés az, amikor az ember egy olyan városban áll, amit a Szentírás is

említ, mint pl. Laodicea, amely mind a múlttal, mind a jelennel vagy a jövővel kapcsolatba hozható. A színhelyen a néma kövek és oszlopok látványa még jobban nyomatékosítja az emberben azt a tudatot, hogy a Szentírás a valóságot írja le és egyáltalán nem valami mesék gyűjteménye. A látogató a több ezer éves romok között jár-ke, ahol egykor az ott lakó emberek éltek. Mintha ő is abban a korban lenne most és az azóta eltelt hosszú idő tudata az ősi romok iránt tiszteletet ébreszt. De itt úgy, mint egy temetőben szembesülünk a mulandóság érzésével is. Az egykor népes híres és fényűző városok, amelyek a maguk korában a világ vezető központjainak számítottak - mivé lettek?! Köveik megkoptak és leomlottak drága oszlopaik, elvesztek csak a megmaradt romok hirdetik e hatalmas városok egykori letűnt dicsőségét! Az idő térdre kényszerítette és legyőzte őket is. Hírnevük, hatalmuk és gazdagságuk mind-mind elenyészett!!! Vajon a jelen népei és városai más sorsra jutnak? Aki belenéz a történelembe, emberek millióinak sorsát látja mögötte. Az igazi keresztény ember e sorsoknak nem közömbös szemlélője. Talán nem a múltban él, mégis küzdelmei hasonlóak lesznek a korábbi korokban élt emberek küzdelmeihez. A jövő eseményei pedig éppen úgy hatással vannak rá, mint bárki másra. A bibliai próféciairól iránti közömbösség a mások és saját sorsunk iránti közömbösség. Lehet, hogy nem tudjuk megváltoztatni a történéseket, de felkészülhetünk rájuk. Életünket sem tudjuk mindig megmenteni, de élhetünk úgy és meghalhatunk úgy, hogy örök életben részesüljünk.

Bevezetés

Korunkban olyan messzire távolodtunk el az igazság megértésétől, hogy sokan azt hiszik, hogy a Szentírásban megjelenő események és személyek nem többek kitalált személyeknél és történeteknél. Mindenfelé a kételkedés szelleme hatja át a világot, amely arra ösztönzi az embereket, hogy a Szentírás egyszerű bizonyágtételeit megkérdőjelezzék, félretegyék és ne vegyék komolyan. A múltban is ugyanezek az állapotok uralkodtak akkor, amikor az emberek a romlás útján próbálták meg kielégíteni vágyaikat. A régészet, amely sok esetben segítette elő a Biblia mélyebb megértését felerősítette a Szentírás hitelességének a kérdésését és általa egyre többen ébredtek rá arra, hogy a Szentírás történelmileg is pontos és nem valamilyen mesék gyűjteménye. Ez a 40 részes mű az emberiség történelmét követi végig a Teremtéstől tulajdonképpen az Újjáteremtésig. Azonban a mű vonalvezetése nem a megszokott módon könyvről könyvre halad, ahogyan általában egy bibliai konkordancia is teszi, hanem a Dániel Könyvből kibontható kép alapján. Isten a történelmet nem úgy látja, mint mi emberek, Ő kezdettől fogva látja a véget. Látja hibáinkat, győzelmeinket és azokat az azonos szerepeket, amelyek egy emberrel, néppel vagy várossal stb. a történelem folyamán megisméltódnak. Időnként a szereplők változnak, de a múltbeli szerepek a jelenben és a jövőben vissza-vissza térnek. Préd. 1,9-11-ben ezt olvassuk: *„A mi volt, ugyanaz, a mi ezután is lesz, és a mi történt, ugyanaz, a mi ezután is történik; és semmi nincs új dolog a nap alatt. Van valami, a miről mondják: nézd ezt, új ez; régen volt már száz esztendőknél át, melyek mi előttünk voltak. Nincs emlékezet az előbbiekről; azonképpen az utolsó dolgokról is, melyek jövendők, nem lesz emlékezet azoknál, a kik azután lesznek.”* Préd. 2,13 ezt mondja: *„Azért fordulék én, hogy*

lássak bölcseséget és bolondságot és esztelenséget, az az hogy mit cselekesznek az emberek, a kik a király után következnek: azt, a mit régen cselekedtek. Préd. 3,15-ben pedig ezt olvassuk: „*A mi most történik, régen megvan, és a mi következik, immár megvolt, és az Isten visszahozza, a mi elmúlt.*”

A történelmi események helyes megértéséhez tehát a múlt éppen olyan nagy fontossággal bír, mint a jelen vagy a jövő megértése. Sőt a múltbeli események helyes értelmezése nélkül a jövőbeni eseményeket sem lehet helyesen értelmezni. A Szentírás a történelmi események láncolatait olyan összefüggésben tárja elénk, amit nélküle nem érthetnénk meg. A bibliai jelképrendszerben az Isteni látásmód tükröződik. Egy alkalommal Jézus Krisztus ezt mondta Keresztelő Jánosról: „*És, ha be akarjátok venni, [Malak. 4,5. rész 17,10-13.] Illés ő, a ki eljövendő vala.*” Mát. 11,14 Vajon Keresztelő János személye teljesen azonos volt Illéssel? Természetesen nem, de János a maga idejében ugyanazt a szerepet töltötte be, mint egykor Illés. Egy másik alkalommal pedig ezt mondta Jézus a népnek: „*E gonosz és parázna nemzetség jelt kíván; és nem adatik jel néki, hanemha Jónás prófétának jele. Mert a miképen Jónás [Jón. 2,1] három éjjel és három nap volt a czethal gyomrában, azonképen az embernek Fia is három nap és három éjjel lesz a föld gyomrában.*” Mát. 12,39-40 A Szentírás itt is a szerepek ismétlődésére hívja fel a figyelmünket. Az események ismétlődésére utalnak azok a fogalmak is, amelyeket a Bibliával foglalkozó emberek általában használnak, mint pl. kettős vagy hármás prófécia. A Biblia rendkívüli tömörségét a szerepek sokasága adja. A Szentírásban nem csak teljes Igeversek, hanem félmondatok és szavak is alkothatnak értelmes kapcsolatokat egymással. Mindezt pedig úgy, hogy közben az Írás benső tartalma mondanivalója nem csorbul. Tehát pl. a Bibliában egy félmondat is lehet prófécia. Hós. 11,1 -ben pl. ezt olvassuk:” *Mikor még gyermek volt Izrael, megszerettem őt, és Egyiptomból hívtam ki az én fiamat.*” A szövegösszefüggés itt elsősorban Jákobnak (Izrael) és utódainak (izraeliták) egyiptomi tartózkodására és kivonulására utal (2Móz. 4,22-23). Mélyebb értelemben azonban a vers második része Jézus Krisztusnak Egyiptomból való kijövetelére utal (Mát. 2,15). A Teremtés óta a világ arculata rengeteget változott. Beleértve a föld felszínét, a növényvilágot és az állatvilágot is. Még a korábbi korokhoz képest is egy – egy földrajzi helyen más növény, ill. állatvilággal találkozunk. A technika szintén sokat változott az idők folyamán. Pl. a régi hadseregek pusztító fegyverei mára még pusztítóbbak lettek. Lándzsa helyett ma géppuskát használunk, harci kocsik helyett pedig tankot, de a háborúk továbbra is háborúk maradtak és ugyanazok az okok, amelyek egykor kitörésükhöz vezettek napjainkban is megtalálhatók. A szerepek ismétlődése a történelemben azonban nem jelenti azt, hogy történelmünk szüntelen való értelmetlen körforgás lenne, amelynek nincsen határozott célja. A Szentírás már régóta hirdeti, hogy az emberi történelem lezárása Jézus Krisztus második eljövetelével fog megvalósulni. A Biblia tanulmányozásánál mindig szem előtt kell tartanunk annak egységességét. A próféták különböző időkben különböző látomásokat kaptak. Fontos események bekövetkezéseit jövendölték meg. Ezek az események a vég fele haladva fontos útjelzői az idők jeleinek Jézus 2. eljöveteléig. Egy-egy prófétai látomás eseményei azonban nem jelentik azt, hogy az adott próféta minden egyes eseményt felsorol Jézus Krisztus 2. eljöveteléig, gyakran csak a legjelentősebbekből is néhányat említenek meg és ezek az események nem is mindig közvetlenül követik egymást. De a próféták látomásai egymást jól kiegészítik és átfedik. Példának okáért tételezzük fel, hogy 10

jelentős esemény történik Jézus Krisztus 2. eljöveteleig. Az egyik prófétai látomás pl. a következőképpen tartalmazza az eseménysorokat: 1, 2, 4, 6, 8, 10. Egy másik próféta látomása pedig a következőképpen: 2, 3, 7, 8, 10. Míg egy harmadik próféta látomása pedig így alakul: 1, 3, 5, 6, 9. Így az eseménysorozatok tehát átfedik, de ki is egészítik egymást. Tehát a legfontosabb események teljes egymást követő sorrendjét csak akkor kapjuk meg, ha mindegyik prófétai látomás eseményeit összevetjük egymással. Ez a mű nem teszi szükségtelenné a korábban megismert világosságot! Sem nem másítja meg, sem nem írja felül a korábban helyesen megértett igazságokat, hanem éppen ellenkezőleg azokra épít! Viszont a korábbi igazságoknak a részletes írásmagyarázatát sem tartalmazza csak amennyiben ez elengedhetetlen a jelen mű megértésénél. Továbbá ez az írás számos régészeti adatot tartalmaz, amelyek segítenek mélyebben megérteni az adott kort, helyszíneket, földrajzi eseményeket és szerepeket. Ezek az adatok azonban általában nem a legfrissebb régészeti eredmények adatai, hiszen a szerepek megértésénél nem is ez a legfontosabb. Ugyanakkor ezek az adatok megbízhatóak és jól összhangban állnak a Szentírással. Tehát ennek az írásnak a valódi értékét nem eddig ismeretlen briliáns régészeti leletek felsorakoztatása, hanem a bibliai Igehelyek mélyebb megértése adja, amelyre a Szentírás mélyebb tanulmányozása által juthatunk el. Ezekből az Igehelyekből olyan titkok tárulnak fel, amelyek korábban így vagy ebben a formában ismeretlenek voltak. Éppen ezért a Szentírásban szereplő történeteket, eseményeket is új megvilágításba helyezik. Dániel könyvének 2. fejezetében találkozunk Nabukodonozor király álmával, amely az ő birodalmától kezdve vázlatosan említi a legfontosabb világbirodalmakat egészen J. Krisztus 2. eljöveteleig. Dániel könyvének 7. fejezetében ismét megjelennek a korábban már említett világbirodalmak, de most egy másik megvilágításból láthatjuk meg őket, miközben a Szentírás még újabb részleteket - újabb világosságot tár elénk – a történelemtől. Dániel könyvének 8. fejezete megint csak taglalja az eddig már ismert világbirodalmakat, de közben újabb részletekkel is szolgál a történelmi eseményeket illetően. Dániel könyvének 9. fejezete a hetven-hétről ad mélyebb felvilágosítást. Dániel könyvének 11. fejezete a Médó-Perzsa birodalomtól Jézus Krisztus 2. eljöveteleig taglalja az eseményeket. Ahogy a történelemben egyre inkább előrehaladunk úgy nyílnak meg az újabb és újabb részletek a Jézus Krisztus 2. eljövetelel megelőző időszakokkal kapcsolatban. Mint eddig is a Biblia más – más megvilágításból mutatja be a korábban már megismert szereplőket, de új ismeretekkel is gazdagítja eddigi tudásunkat. Egy – egy soron következő időszakot mindig alaposabban kinagyít, amellyel lehetővé teszi, a nagy küzdelem (az Isten és a Sátán közötti harc) mélyebb megértését. Dániel könyvének 11,1-39 -ig tartó versei jórészt már beteljesedtek vagy éppen most teljeseznek, bár, jóllehet bizonyos versek újból teljeseznek. A 39. verstől azonban már a Szentírás a jövőben végbemenő eseményeket taglalja, amelyek szinten elválaszthatatlanok a múlttól! Az előttünk álló eseményeket a Biblia nagyon részletesen mutatja be! Dániel Könyve 11. fejezetének utolsó versei elkerülhetetlenül szembeállítanak bennünket olyan népek, ill. birodalmak értelmezésével, mint pl. Egyiptom, szerezsenek, líbiaibeliak, Edom, Moab és Ammon. Ezekről a népekről a Szentírás más könyvei szolgáltatnak bővebben adatokat. A jelen írás elsősorban azzal a történelmi kerettel foglalkozik, amelyben a Bibliából megismert események végbementek vagy végbemennek, és nem a sokak által már jól ismert bibliai történetek vizsgálatával. Tisztább képet alkothatunk arról, hogy a múlt egyes történelmi láncszemei hogyan kapcsolódnak a jelenhez vagy a jövőhöz. Milyen eseményeknek kell még bekövetkeznie úgy, hogy azokból egy jóta vagy egy

pontocská sem marad el (Mt. 5,18) Jézus Krisztus 2. eljöveteleig! Milyen sorrendben követik egymást ezek az események! A Dániel könyve 11. fejezetének a végén vázlatosan leírt eseményeket, részletesen más bibliai könyvek fogják kibontani. Dániel könyve a Jelenések Könyvével is szoros kapcsolatban áll és bizonyos helyeken jól kiegészítik egymást. A műben megjelenő korunkhoz kapcsolódó tényanyagok közül egyesek már elavultnak számíthatnak, de ezek célja szintén a szerepek ismertetése! A Szentírás gyakran használ természeti képeket a láthatatlan és lelki dolgok szemléltetésére. A legvégső idővel kapcsolatban a bibliai prófécia néhány fontosabb kérdéskör köré csoportosulnak, úgymint – Mikor jön el Babilon teljhatalma? Vagyis mikor áll fel a Jelenések Könyvében is említett babiloni rendszer az egész világ felett?! – Milyen események történnek Babilon teljes fennállásának az idején? – Hogyan bukik el Babilon és mikor? – Hogyan válik valóra Jézus Krisztus 2. eljövetele? – Milyen lesz a föld állapota Jézus Krisztus 2. eljövetele után? – Milyen lesz Jézus Krisztus 3. eljövetele? Isten végső igazságszolgáltatása? – Milyen lesz az új világ, az új föld és az új ég? Az emberiség önmagától nem tud megváltozni. A bűneset után az emberek lázadása kiteljesedett és az özönvíz elpusztította az akkori népességet. Történelmünk az özönvíz után ismét lázadással indult (Bábel) és lázadással is zárul majd le (Babilon) Krisztus 2. eljövetelekor. Krisztus 3. eljövetelekor pedig elfojtja és végérvényesen megbünteti a gonoszok lázadását.

Utóirat:

Ennek a műnek a tekintélyét nem doktori címek biztosítják, hanem Isten Igéje.

Röviden tehát a Szentírásban sokkal több jelkép van, mint amennyi első látásra látszik! Ugyanakkor ezek a jelképek egyben előképek is! Ezeknek a jelképeknek a megértéséhez a kulcsot a Bibliában a szerepek megértése adja! (Pl. egy adott nép szerepének a megértése.) Ezek alapján tudjuk meghatározni a hiányzó jelképek értelmét! Ha helyesen megértjük a szerepeket és velük együtt az adott jelképeket, akkor nem csak a múlt, hanem velük együtt a jelen és a jövő is feltárul előttünk! A jelenre általában úgy szoktunk tekinteni, hogy azt értjük hiszen benne élünk! De sokszor ez nem így van mert a jelen helyes megértéséhez szorosan kapcsolódik a múlt megértése és a jövőbeni folyamatok a múltunkból és a jelenünkből fakadnak. Nem értünk mindent, ami itt a földön zajlik! Sokszor még az alapokat sem! Egy alkalommal az Úr Jézus amikor Nikodémus meglátogatta Őt éjjel ezt mondta neki: „*Ha a földiekről szoltam néktek és nem hisztek, mimódon hisztek, ha a mennyiekről szólok néktek?*” Ján. 3,12 Ne csaljuk meg magunkat, Isten jobban ismer bennünket, mint mi magunkat „*és a mi lelketekben készül, én tudom.*” Ezék. 11,5 – mondja az Úr. Nem tudunk olyan dolgot tenni a földi történelmünkben, amivel a határtalan tudású Isten ne számolna.

A kronológia

A Szentírás szerint közel 6000 év telt el a Teremtés óta. A Biblia első könyve mindjárt beszámol a Föld, a növények és az állatok majd pedig az ember Teremtéséről. A Szentírás folyamatosan nyomon követi az emberi történelmet a kezdetektől egészen az újjáteremtett Földig. „*Ki megjelentem kezdettől fogva a véget, és előre azokat, amik még meg nem történtek,...*” Ésa. 46,10 Isten előre ismeri az emberiség történelmét az elejétől a végéig. A Biblia nem tud hosszú évmilliárdokról és évmilliókról, százezer évekről sem, de még tízezer évről sem. Azért nem tud, mert ilyen időszakok soha nem is léteztek, csak az emberek fantáziájában. Ezeket a magas évszámokat hamis kormeghatározási módszerek biztosítják. A Biblia szerint minden lelet, amit kiástak vagy ki fognak ásni, illetve más módon előkerül elhelyezhető abban a kb. 6000 éves időtartamban, amiről a Szentírás beszél. Az özönvíz előtt és még utána is egy ideig nagyon nagy állatok is éltek a földön. Ezeknek a korát előszeretettel adják meg a tudósok hosszú évmilliókban vagy évmilliárdokban. Ha egy leletnek olyan kort határozunk meg, amely a valóságban soha nem is létezett akkor mesterségesen hozunk létre korokat, korszakokat. Ez a mesterséges korszakalkotás képezi az evolúciótan egyik alapját. Egy hamis (téves) kormeghatározási módszerrel tulajdonképpen bármilyen korszak előállítható, olyan is, ami soha nem is létezett. Ha pl. a valóságban azonos időben létező leleteket különböző korúaknak tartunk, akkor óriási fejtlenység jön létre a történelmi palettán, számos ellentmondással. Létrehozhatunk így olyan kort is, amely a valóságban soha nem is létezett. Éppen ezért a kronológia a legkényesebb kérdések közé tartozik. Egy soha nem létező kort csak hamis bizonyítékokkal lehet fenntartani. Hamis kormeghatározással, kitalált mesékkel - történetekkel (elméletekkel). Nevezhetjük bárminek ezt csak az nem igaz rá, hogy ez tudomány. Ez áltudomány. Figyeljük csak meg, milyen gyakran változtatják a tudósok a nézeteiket, egy-egy újabb leletnél gyakran hangoztatják, hogy „*újra kellene írni a történelmet*”. Sokszor egymásnak teljesen ellentmondó kijelentéseket tesznek. A föld keletkezésének az időszakát millió évekkel növelik vagy csökkentik. Hasonlóan jártak el az embernek a földön való megjelenésével.*¹ A tudósok millió évekkel, játszi könnyedséggel dobálóznak, de ezekből a hosszú ősi időszakokból még egyetlen nap történelmi eseményeivel sem tudnak hitelesen elszámolni! Mindezzel szemben vajon ne adjunk e hitelt a Szentírásnak, amely az ádáz támadások ellenére is tökéletesen kiállta a reá zúduló próbákat?! Hány és hány lelet került elő a földből vagy máshonnan, amely mind a Szentírás állításait igazolta?! És még nincs vége... Az újabb és újabb leletek láttán a tudósok hányszor kényszerülnek arra, hogy módosítsák korábbi állításaikat egy adott korról vagy korszakról?! Vajon aki kijelentette Igéjében a történelem közepét és végét nem ismeri annak elejét? Vajon aki végtelen áldozatával vére árán megváltott minket be akarna csapni? A természet nem az evolúcióról, hanem Alkotójáról tesz bizonyosságot. A Zsoltáríró ezt mondja: „*Az egek beszélnek Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat. Nap napnak mond beszédet; éj éjnek ad jelentést. Nem olyan szó, sem olyan beszéd, a melynek hangja nem hallható: Szózatuk kihat az egész földre, és a világ végére az ő mondásuk.*” Zsolt. 19,2-5

---

*¹ Kb. 60 éve a régészek még úgy gondolták, hogy az ember Egyiptomban kb. félmillió évvel ezelőtt jelent meg. Újabb leletek után az ember megjelenését Kelet – Afrikában 2 millió évre tették. Majd később kenyai és etiopiai leletek alapján 3 millió évre vagy még későbbre akarták visszavezetni az ember megjelenését. (Lásd. Kákosy László: Az ókori Egyiptom története és kultúrája Osiris Bp. 1998. 34. o.)

A régészek és történészek a történelmi időrendet Szíria – Palesztinához és Egyiptomhoz igazították. Ezzel elégedetlen orosz tudósok az 50-es években felvetették egy új kronológia kidolgozását. „Közben a szovjet régészek előtt igen nagyfontosságú feladat áll – az, hogy kidolgozzák nemcsak saját relatív, hanem saját abszolút kronológiai rendszerüket is, függetlenül a nyugateurópai időrendtől, amely a Földközi – tenger vidékének és végső soron Egyiptomnak a kultúráival való párhuzamosítások alapján jött létre. A mi feladatunk az, hogy saját rendszert adjunk. Ennek a célnak az elérésére megvan a lehetőségünk, hogy különböző utakon haladhassunk. Haladhatunk egyrészt azon az úton, hogy Ukrajna emlékeit az égeikumi és a kisázsiai leletekkel, másrészt, hogy a kaukázusi emlékeket a kisázsiai, mezopotámiai és iráni régészeti anyaggal, végül pedig az anyag felhalmozódásának megfelelően úgy is, hogy Közép-Ázsia emlékeit az iráni és indiai leletekkel hangoljuk össze.”¹ (A.A. Jesszen) „Az egyiptomi Óbirodalom, Középbiródalom és Újbirodalom kronológiája történelmi feljegyzéseken és régészeti leleteken alapul, ám a dátumok esetében igen nagy a bizonytalanság, mivel minden fáraó uralkodásának kezdetén "újraindították" az órát.”²

A bibliai kronológia akárcsak a Szentírás többi része Istentől ihletett. „A teljes írás Istentől ihletett és hasznos a tanításra...” 2 Tim. 3,16 Adatainak pontossága ezért teljesen megbízható. Míg a főleg Egyiptomhoz igazított történelmi kronológia kétségkívül számos tévedést is tartalmaz. Isten az idő Ura (Csel. 1,7; Dán. 2,21; 2 Kir. 20,5-6; Józs. 10,12-13; 2 Kir. 20,9-11) és Ő minden akaratot és cselekedetet ismer a földön, a kezdetektől fogva a végig (Préd. 3,1-11; 3,17). Minden akaratnak és cselekedetnek ideje van. A Biblia nem tud az emberi történelemben olyan cselekedetről vagy akaratról, amely kívül esne a Bibliában meghatározott időrenden. A régészet ugyan hozzájárul a múltbeli események helyesebb megértéséhez, de a tudósok is tévedhetnek. Paul Johnson brit történész például ezzel a beismerő megállapítással kezdi meg könyvét: „Egykor a tudósok úgy vélték, hogy az ősi Egyiptom a világtörténelem első civilizációja és az összes többi ősatya volt. Ma már tudjuk, hogy ez nem igaz...”³ C. W. Ceram A hettiták regénye című könyv szerzője pedig ezt írta 1964-ben magyarul is megjelent könyvében: „Mintegy száz éves kutatómunka folyamán például az egyiptomi történet első dinasztikus dátumát (amikor Menés király egyesítette Egyiptomot: a fáraók birodalmának tulajdonképpeni történeti kezdetét ebben az eseményben látják) i.e. 5867-től i.e. 2900-ig tologatták, - és egyelőre még ezt az évet sem mondhatjuk tökéletes biztonsággal meghatározottnak.”⁴ *²A Szentírás szerint még az utóbbi időpont is igencsak túlzó. Mostanában kb. Kr. e. 3100-ra vagy 3000-re teszik Egyiptom egyesítését.⁵

Mínél inkább „messzebbre hatolunk visszafelé a múltba, természetszerűleg annál inkább szórványosabbak lesznek az ismert eseményekhez fűződő kapcsolatok, annál fogyatékosabbak és – ami még rosszabb – annál pontatlanabbak lesznek maguk a források is. A krónikák után ti. hovatovább már csak mítoszok, a tudósítások mögött mondák, a királyok mögött pedig már az „istenek” következnek.”⁶ A Szentírás is kevesebb adattal szolgál számunkra, amikor az időben haladunk visszafelé a távoli múltba, de az Írás adatainak megbízhatóságát és tartalmi pontosságát mindvégig megtartja, annak ellenére is, hogy számos történelmi esemény a múlt ködében vész el. A Biblia Igéi egymást ellenőrzik. Isten útjai gyakran éppen olyan megfoghatatlanok előttünk, mint egy hajó útja a nagy vizeken. „**E három megfoghatatlan előttem, és e négy dolgot nem tudom: A keselyűnek útját az égben, a kígyónak útját a kősziklán, a hajónak nyomát a mély tengerben, és a férfiúnak útját a leányzóval.**” Péld. 30,18-19 A hajó elülső részével hasítja a habokat, míg a hátsó részén egy csíkot húz maga után. Azonban ahogy a hajó halad rendeltetési célja felé ez a csík mögöttes egyre csak halványul, míg végül teljesen eltűnik és eggyé válik a végtelen tenger vizével. Ekkor már nem mondható meg honnét jött a hajó, útjai nem látszanak meg. Ilyen az is amikor

---

*² „Champollion számítása szerint Kr. e. 5867-ben, Brugsch szerint 4455-ben, Bunsen szerint 3623-ban.” (Ókori Lexikon M-Pub Könyvtérkétesítő Vállalat 65. o.)

visszatekintünk a jelenből a távoli múltba. A jelen fodros hullámain - a mai eseményeket érzékeljük leginkább, de ahogy az események a múltéi lesznek, emlékezetük mindinkább megfakul. Istennek egyes nagy tettei, amelyeket az Úr a régmúltban vitt véghez a Szentírásban örökítettek meg. Más tettei pedig, amelyek nem írtak meg vagy nem maradtak fenn számunkra az eltűnő habokhoz hasonlóan feledésbe merültek. A jövővel kapcsolatban is látjuk az irányt, úgymint ahogy a hajóorra is szeli a vizeket, de a kormányt nem ember keze mozgatja, a kormányost láthatatlan kezek segítik, hogy a hajó a tenger számos veszélye közepette mégis révbe jusson. Isten számunkra sokszor láthatatlanul irányítja a történelem folyását, de mint a hajót úgy az övéit is végül biztos partra vezeti.

Fotó: SG

Barlangokat az emberek a történelem folyamán folyamatosan használtak, de balgaság volna azt állítani, hogy a legősibb vagy az ősi emberek csak barlangokban laktak bár egyesek éltek ott is. A Bibliából kibontható kép a barlangok használatáról megfelel annak, ahogyan ezt más helyeken is tették. Jób. 30,6-ban a barlangok csavargók lakhelye. Az 1 Móz. 19,30-ban a katasztrófa elől menekülők lakhelye. Az 1 Móz. 23,9-ben sírhely. Józs. 10,16-ban, Bír. 6,2-ben, 1 Sám. 13,6-ban és 24,4-ben, 1 Kir. 18,4-ben, Zsid. 11,38-ban menedékhely ellenség elől. Jób. 37,7-ben, Én. 4,8-ban, Mát. 8,20-ban vadállatok lakóhelye. Ésa. 57,5-ben, 65,3-ban, 65,4-ben bálványimádási hely. Jer. 7,11-ben a gonoszok lakhelye. Az Abd. 1,3-ban a barlangok az edomiták lakhelyei. Ezen a területen (Szeir hegyén) az edomiták előtti lakosságot Hóreusoknak hívták, a név jelentése: *barlanglakók*.⁷ Antik írók szintén említenek barlanglakó embereket, népeket Trogloditák (*Troglodytae* → *barlanglakó*)⁸ néven, más helyeken (Libya belsejében, a Caucasus tövében, Moesiában, az Arab öböl mellékén, Dél Egyiptomban és Etiópiában),⁹ de ezek nem tízezer vagy százezer, vagy millió évvel ezelőtt léteztek, hanem az ismert történelmi korokban, az általunk is ismert civilizációk idején. Észak – Amerikában a pueblo* indiánok egyik csoportja olyan településen élt, amely „település egyetlen közös, napon szárított vályogtéglából készült lakóépítmény volt, amelynek külső fala az egész települést körülzárta...”¹⁰ (*A spanyol „pueblo” szó jelentése: falu, közösség. A spanyol hódítók a településük formájáról nevezték el így őket.)¹¹ A másik csoportjuk barlangokban lakott. „A pueblo-indiánok lakásának másik típusa: sziklába vájt,

ugyancsak lépcsőzetesen elhelyezkedő barlang. Egy-egy ilyen településen mintegy ezer ember lakott.”¹²

Hivatkozások

---

¹ Szovjet régészeti tanulmányok Akadémia Kiadó Bp. 1951. 98. o.

² Árulkodó növénymaradványok: mikor uralkodtak valójában az egyiptomi fáraók? 2010. június 18. MTI

³ Paul Johnson: Az ősi Egyiptom civilizációja Európa Könyvkiadó Bp. 2003. 9. o.

⁴ C. W. Ceram: A hettiták regénye Gondolat Bp. 1964. 91. o.

⁵ Rosalie David: Élet az ókori Egyiptomban Gold Book 96. o.; Ian Shaw: Az ókori Egyiptom története Gold Book 496. o.

⁶ C. W. Ceram: A hettiták regénye Gondolat Bp. 1964. 91-92. o.

⁷ Bibliai nevek és fogalmak – Hóreusok

⁸ Ókori Lexikon Pub-Z 1093. o. – Troglodytae

⁹ Ókori Lexikon Pub-Z 1093. o. – Troglodytae

¹⁰ Világtörténet Kossuth Könyvkiadó 1963. 55. o.

¹¹ Világtörténet Kossuth Könyvkiadó 1963. 55. o.

¹² Világtörténet Kossuth Könyvkiadó 1963. 55. o.

Az igazságról

A régi korokban amikor még nem írták le, de később is amikor már leírták az igazság apáról fiúra a szájhagyomány útján terjedt. Azok az emberek, akik hittek az igazságnak kezdettől fogva továbbadták azt a következő nemzedékeknek. *„Vének! halljátok meg ezt, és hallgassátok meg, e földnek minden lakói! Történt-e ilyen a ti időtökben, vagy a ti atyáitoknak idejében? Beszéljétek el azt a ti fiaitoknak, és a ti fiaitok az ő fiaiknak, és azoknak fiai a következő nemzetségnek.” Jóel. 1,2-3* Az igazságot az idők folyamán persze nem mindenki fogadta örömmel, de mégis sokan voltak, akik megszívlelték. Az olyan nagy eseményeket, mint a Teremtés, a bűnbeesés és a Paradicsomból való kiűzetés vagy az Özönvíz és a Babel-i zűrzavar, illetve az Egyiptomból való kivonulást sokan megtartották elméjükben és igyekeztek továbbadni ezeket az ismereteket a későbbi koroknak. De ha az igazság ismerői letértek a helyes útról és eltorzultak mert Isten helyett bálványimádókká lettek, úgy már az igazságot sem képviselték teljes mértékben és a már megtörtént eseményeket is Isten helyett bálványaikkal magyarázták. Szemléletes példáját nyújtja ennek a bálványimádó Jeroboám aki Izraelben berendezte a bálványimádást. A szerencsétlen népet a bálványok imadására biztatta: *„És monda Jeroboám az ő szívében: Majd visszatér ez ország a Dávid házához; Ha felmegy a nép, hogy áldozatot tegyen Jeruzsálemben az Úrnak házában; e népnek szíve az ő urához, Roboámhoz, a Júda királyához hajol, és engem megölnek, és visszatérnek Roboámhoz, a Júda királyához. Tanácsot tartván azért a király, csináltata két arany borjút, és monda nekik: Sok néktek Jeruzsálemben felmennetek: **Ímhol vannak a te isteneid, óh Izrael, a kik téged kihoztak Egyiptomnak földéből.** És az egyiket helyhezteté Béthelbe, a másikat pedig Dánba.” 1 Kir. 12,26-29* Jeroboám nem tagadta, hogy a héberek Egyiptomból jöttek ki de a dicsőséget és a szabadítást már nem Istennek hanem a bálványisteneknek tulajdonította.

Ádám és Éva - Korakeresztény? Kr. u. 2. sz. Karneol (Fotó: SG) (Művészettörténeti Múzeum – Bécs)

Sajnálatos tény, hogy a hitetlenség útját mind a múltban, mind pedig a jelenben olyan emberek kövezték ki, akik nem egy esetben vallásosnak igazi hívóknak, Istenfélőknak látszottak ill. látszanak. Ahogy erre a Szentírás is figyelmeztet: *„mert a jeruzsálemi prófétáktól ment ki az istentelenség minden földre.” Jer. 23,15* Az Úr Jézus amikor a földön járt személyesen is hivatkozott pl. a Teremtésre (Márk. 10,6-9) vagy a Vízözönre (Mát. 24,37-39) ezekre a régi eseményekre, azért tehát ha valaki ezeket ma nem hiszi el, vagy tagadja tulajdonképpen Jézus Krisztust teszi hazuggá.

Az olvasóhoz

A végidei események legfőbb vázlatát Dániel könyve 11. fejezetének 40-45-ig tartó versei adják. Itt szeretném hangsúlyozni még egyszer, hogy a már említett részek csak egy vázlata a végidei eseményeknek. Ennek a vázlatnak a kibontásához más bibliai könyvekre van szükségünk! Az első dolog amire törekednünk kell, hogy megértsük a végidőket alkotó szereplőket. Ehhez elengedhetetlen lesz a múlt ismerete, mivel a Szentírás ókori szereplőket használ. A múltat a jelenel és a jövővel az azonos szerepek kötik össze. Ez alapján tudjuk megfejteni a Biblia titokzatos szimbólumait és meghatározni a mai, illetve a végidőket alkotó szereplőket. A szereplők helyes meghatározása után leszünk csak képesek folyamatokat értelmezni. A folyamatok által nemcsak egy ókori ill. végidei eseménybe kapunk bepillantást, hanem rálátásunk lesz pl. azt megelőző eseményekre így a folyamatok részletesebb képet szolgáltatnak a bekövetkező eseményekről. A végidei eseményeket különböző szempontok szerint fogjuk vizsgálni. Minden új szempont valami új megvilágítást fog adni az addigi látásmódunkhoz. Ne ijedjünk meg attól, hogy egy anyag olvasása közben nem láthatjuk meg azonnal az egész képet! Koncentráljunk mindig az adott fejezet megértésére! A témakörök láncszemekként fognak összekapcsolódni! Ha egyenként megértettük az anyagokat, akkor tudjuk majd a végén, amikor összerakjuk, igazán értékelni őket. Ekkor majd láthatjuk, hogy az egyes külön – külön megismert fejezetek milyen tökéletes egységet, összhangot alkotnak. Az anyagok sorrendjében egyrészt az események sorrendje játszott szerepet. Másrészt viszont az határozza meg ezt a sorrendet, hogy az egyes témakörök egymásra épülnek. Nem veszünk azonnal minden szereplőt, csak mindig annyi szereplőt vesszünk amennyi egy későbbi folyamat vagy esemény megismeréséhez szükséges és ezt szükség szerint ismétljük. Azonban a legvégén a már eddig megismert szereplőket és eseményeket teljesen összerakjuk. Ahogyan a vég felé haladunk mindig mintha egy nagyító alá helyeznénk a végidei eseményeket. Kívánok sikeres és felfedezésekben gazdag Bibliatanulmányozást az Olvasó számára!

A Jelkép és Valóság sorozat tartalma

(Az idők végéről Dániel könyve alapján)

Piros színnel vannak feltüntetve a címekben azok az anyagok, amelyeknek elolvasása nélkül nem kapunk helyes képet a múltbeli, jelenlegi és a jövőben teljesedő eseményekről. **Kék** színnel vannak jelezve azok az anyagok, amelyek fontos kiegészítéseket tartalmaznak. **Pirossal vannak aláhúzva** azok az anyagok, amelyek a végidővel kapcsolatban a legfontosabb eseményeket tartalmazzák.

1. Dániel könyve 11, 1-39

Ebben a részben a Méd-Perzsa Birodalomtól egészen a történelem végén az Antikrisztus megjelenéséig tekintjük át a főbb eseményeket.

- A Méd-Perzsa Birodalom nagysága
- A Görög Birodalom nagysága
- A Szeleukida és Ptolemaiosz háborúk
- Izráel helyzete
- Az ókori római birodalom felemelkedése
- Az Antikrisztus megjelenése a múltban és a jövőben
- A keresztény üldözés a középkorban, az újkorban és a jövőben az Antikrisztus által

2. Észak és Dél kialakulása

Ebben a részben visszamegyünk az özönvíz utáni korai történelemre, ahol részletesebben szemléljük a korai birodalmak felemelkedését és bukását. Itt már megjelenik egy észak és dél háború.

- Hol éltek legelőször Noé utódai közvetlenül az özönvíz után? Noé átka és áldása három fiára és utódaira. Noé fiainak földrajzi helyzete és hatalmi viszonyaik. Merre keressük Noé bárkáját?
- Kik vándoroltak el Sineár földjére?
- Egy bibliai személy a sumér királylistában. Ki ismerhető fel a bibliai forrás és a sumér királylista összevetéséből?
- A legkorábbi özönvíz utáni birodalmak. Babel tornya-nyelvzavar helye és ideje. A népek szétszóratása. Mi a jelentősége a Nimród által alapított városoknak?
- Kitől származtak a kánaániták és hol éltek legkorábban?
- Hogyan értelmezzük a kánaánita nevet a Bibliában?
- Hol és melyik korban született Ábrahám?
- Hol és mikor volt a Bibliában lejegyzett első Észak és Dél háború?
Azonosítható-e valaki Észak királyai közül? Vajon ki lehetett a bibliában említett Amrafel?
- Hogyan alakult az életkor az özönvíz után?
- Északi és déli hatalmak a Bibliában.

---

3. Nemzetek fiatal oroszlánja (Ezék. 32,2)

Ebben a részben az ateizmus szerepéről beszélünk a múltban, a jelenben és a jövőben. Voltak-e ateisták az ókori világban?

- A középkori álvallásosság és következményei. A Nagy Francia Forradalom.
- Miben hasonló és miben tér el a Francia Forradalom szabadság felfogása az Amerikaitól? Milyen alapokra épültek ezek a politikai rendszerek? Volt-e hasonló lelkiület korábban, mint a francia forradalom idejében? Említ-e a Szentírás ilyen helyet, ahol ez megtörtént? A mélységből feljövő fenevad az Ószövetségben.
- A Francia Forradalom és a szexualitás.
- Honnan származik a „baloldal” elnevezés?
- Az ateizmus értékrendje
- Párhuzamok a Francia Forradalom és a legvégső idők között.

4. Észak és Dél háborúja

Ebben a részben egy híres ókori csata jelentőségéről fogunk beszélni az ókorban és a végidőben.

- A kárkemisi csata az ókorban és következményei
- A csata jelképes értelmezése a végidőben
- A fő ellenfelek meghatározása
- Melyik egyházi és politikai hatalom veszi át teljesen az irányítást a föld felett az utolsó órában?
Kik lesznek a legfőbb kiszolgálói?
- Mire tanít bennünket a történelem, hogyan jönnek létre világbirodalmak?

5. Dél Behemótja - (Egyiptom)

Ebben a részben az ókori Egyiptomról fogunk beszélni és jelképes jelentőségéről a végidőben.

- Honnan származnak az ókori egyiptomiak? Egyiptom melyik részén telepedtek le először?
- Egyiptom az ókorban
- Az egyiptomi rendszer mozgatórugója

6. Tenger pusztasága – (Babilon)

Ebben a részben az ókori Babilonról fogunk beszélni és jelképes jelentőségéről a végidőben.

- Bepillantás a babiloni életbe
- A babiloni rendszer mozgatórugója
- Az ókori Babilon hatalma
- Nabukodonozor örületének történelmi ideje
- Babilon dicsősége és bukása
- Mi a jelképes jelentősége a nabukodonozori hadjáratnak a végidőben?

---

7. Eufrátesz és a Nílus

Ebben a fejezetben a népekről fogunk beszélni.

- A vizek jelképes jelentősége a Bibliában
- Az Eufrátesz folyó és jelképes jelentése
- A Nílus folyó és jelképes jelentése
- Hol helyezkedett el Isten népe a két folyóhoz viszonyítva és miért? Milyen tanulságot vonhatunk le Izrael korabeli földrajzi helyzetéből?

8. Sodoma

Ebben a fejezetben az ókori Sodomát és jelképes jelentését vizsgáljuk meg.

- Ézsaiás 19:18 elemzése
- Sodoma és testvér városainak bűnei a múltban, a jelenben és a jövőben. Ki (hol található) a zászlóvivője Sodoma és a többi város ideológiájának napjainkban?
- Ézsaiás 19:18 párhuzamai a kárkemisi csatával
- Az északi király segítői
- A kánnaánita városok pusztulása és jelképes jelentőségük

9. Szerecsenek és Líbiabeliek

Ebben a fejezetben Egyiptom támogatóival fogunk foglalkozni.

- Kik voltak a szerecsenek, libiabeliek és ludiak? Kiket jelképeznek ők a mi világunkban? Mik a szerepük a végidei eseményekben?

10. A nagy király (Asszíria)

Ebben a fejezetben az ókori Asszíriáról fogunk beszélni és jelképes jelentőségéről a végidőben.

- Az ókori Asszíria bemutatása
- Asszíria hatalma és bukása

11. Ararát, Tubál, Mesek, Askenáz, Gómer

Ebben a fejezetben Ararát, Tubál, Mesek, a Manneusok, Askenáz, Rifát, Togarma, és Gómer szerepével fogunk foglalkozni a Bibliában.

- Kik voltak ők és mi a jelentőségük a végidőkben?
- Hova menekülhetett Szanhérib két fia miután megölték apjukat?
- A hagyomány a szkíták eredetét három fiúra vezeti vissza. Megfeleltethetők-e ők a Bibliából ismert személyekkel?
- Az Asszír birodalom bukásának és a Babiloni birodalom bukásának párhuzamai
- A már említett északi népek szerepe ezekben az eseményekben és a végidőben

---

12. Szíria

Ebben a fejezetben az arámokkal foglalkozunk.

- Kik voltak ők és kiket jelképeznek a végidőben?
- Az arám területek stratégiai jelentősége

13. Nebajót, Kédár és Midián

Ebben a fejezetben Nebajóttal, Kédárral, Házorral és Midiánnal foglalkozunk, szerepükkel és jelentőségükkel az ókorban és a végidőben.

14. Filisztea

Ebben a fejezetben a filiszteusokkal fogunk foglalkozni. Ókori szerepükkel és azzal, hogy kiket jelképeznek a végidőben.

- Honnan származnak a filiszteusok a Biblia szerint?
- Mi történt a filiszteusokkal Kaftorban?
- Hány hullámban érkezhettek Palesztinába?

15. A Kárkemisi csata előtti hatalmi helyzet

- Milyen volt a hatalmi helyzet az ókorban a kárkemisi csata előtt?
- Kik voltak az akkori világ fő-és mellékszereplői? Hogyan élednek ujja ugyanezek a szerepek a jelenben és a jövőben az őket alkotó jelképes hatalmakkal?

16. A hét hegy

Meghatározó történelmi korszakok a Bibliában

- Mit jelent a hét fej, a hét hegy és a hét király a Bibliában? (Jel 17:9-10)

17. Babilon vitézei

Ebben a fejezetben az elámiták, médek és perzsák szerepével ismerkedünk meg a Bibliában

- Kik voltak ők és kiket jelképeznek?

18. Libanon és Bászán

- Mit szimbolizál a Libanon és Bászán a Bibliában?

---

19. Jákób éjszakája

Ebben a fejezetben arról a súlyos megpróbáltatásról fogunk beszélni, amelyet a Szentírásból, mint a Jákób éjszakájának küzdelmét ismerhetünk meg. Ez a küzdelem a végidőben élő hívő maradék népet érinti.

- Mi is a Jákób éjszakája?
- A Jákób éjszakája egy másik bibliai történetben
- Milyen súlyos megpróbáltatások érik Isten népét a történelem végén, amikor már az Antikrisztus teljhatalomra jutott? Hogyan mutatja be ezt a Biblia egy már ismert történet alapján?
- Mikor kezdődik a Jákób éjszakája?
- A Jákób éjszakája a különböző bibliai igehelyeken

20. És bemegy a dicső földre

Ebben a fejezetben arról fogunk beszélni, mikor kell elhagyni a városokat és a falvakat és magányos félreeső helyeken menedéket keresniük az igazaknak a pusztító elől.

- Jeruzsálem babiloni és római ostromának párhuzamai
- Mikor tűnt el a frigyláda és merre keressük a Biblia szerint?
- Mikor van az egyetemes halálrendelet ideje?

21. És sokan elesnek

Ebben a fejezetben a vértanúkról fogunk beszélni.

- Egy démonikus hadjárat Jeruzsálem ellen
- Szörnyű mészárlások a végidőben
- Vigasztaló ígéret az igazaknak

22. És láték a Sárkány szájából

Ebben a fejezetben az okkultizmussal fogunk foglalkozni.

- Az okkultizmus általában és a politikai hatalomban
- Jelek Jeruzsálem pusztulása előtt és a végidőben
- Az Antikrisztus megjelenése és az okkult tevékenységek
- Vallásos szimbólumok szerepe a hamis egység létrehozásában
- Az Antikrisztus és első számú politikai segítője
- Mikor hoz alá Sátán tüzet az égből és mikor jelenik meg Krisztusként az embereknek?

23. Efraim és Manassé

- Efraim és Manassé szerepe a Bibliában és kit jelképeznek ők?

---

24. Nem szűnik meg az Úrnak haragja...

Ebben a fejezetben különösen azokat az eseményeket vizsgáljuk meg, amelyek a végidőben a Föld teljes pusztulásához vezetnek.

- A babiloni korszak fennállásának ideje rövid dicsősége es gyors elmúlása.
A zsarnok dühe és eszközei
- A természeti csapások szerepe a végidőben

25. Tírusz és Szidón

- Kicsoda Tírusz és Szidón a Bibliában és kit jelképeznek ők?
- Tírusz és Szidón szerepe. A Tírusz hajó. Tírusz bukása.

26. Edom

- Kik voltak az edomiták, milyen szerepet játszanak a Szentírásban és kit jelképeznek ők?

27. Moáb és Ammon

- Kik voltak a moábiták és ammoniták, milyen szerepet játszanak a Szentírásban és kit jelképeznek ők?

28. És megtudják, hogy én vagyok az Úr

A következő részben vissza kell mennünk ahhoz az eseményhez, amely a Babilon fennállását jelenti a végidőben. Ettől fogva a további eseményeket, abból a szemszögből vizsgáljuk meg, hogy miért engedi meg Isten így az eseményeket, mi ebből az Ő haszna.

29. És megjelentek előttük kettős tüzes nyelvek

Ebben a fejezetben a hívő nép sorsával foglalkozunk miután Babilon már teljesen felállt. Üldözés-fogság, rostálás és a Szentlélek kitöltetése.

30. De ezek megszabadulnak az ő kezéből...(1.rész)

- Kiket jelent a színe java Dániel 11:41-ben?
- Szétszóratás, üldözés, összegyűjtés és a nagy evangéliumhirdetés.

31. De ezek megszabadulnak az ő kezéből...(2.rész)

- Hogyan váltja meg Isten az Ő népét a végidőben?
- Párhuzamok a héberok egyiptomi elnyomatása és kivonulása és a végidei maradék nép elnyomatása és kivonulása között
- Mikor történt a zsidók elnyomatása Egyiptomban?
- Az ókori Egyiptom ebben az időben
- Mely fáraók kezdték el a héberok elnyomását?
- Mikor született Mózes? Melyik fáraó akarta megöletni Mózes születésekor és adta ki a népi-
rendeleteket? Mózes nevelkedése a királyi udvarban. Ki lehetett Mózes nevelőanyja? Mózes

---

Midiánban. Egyiptom hatalma ebben az időben. Ki volt a fáraó, amikor Mózes visszatért Midiánból Egyiptomba, hogy kivezesse népét? Mikor történt az egyiptomi kivonulás?

32. Melléklet 1 (kiegészítő anyag)

- Melyik korba helyezik a kutatók Józsefet?
- Mikor járt Ábrahám Egyiptomban?
- Párhuzamok Ábrahám egyiptomi tapasztalatai és utódainak egyiptomi tapasztalatai között

33. Melléklet 2 (kiegészítő anyag)

- Hol történt a Vörös-tengeri átkelés és merre keressük a Sinai hegyet?

34. Társis, Séba és Dédán

- Kicsoda Társis, Séba és Dédán a Bibliában?
- Kit jelképez Társis?
- Merre keressük Havila földjét és Ofirt?
- Punt földje a Biblián kívüli forrásokban.

35. Jáván, Elisa, Kittim, Dodánim

- Kicsoda a Bibliában Jáván, Elisa, Kittim, Thársis, Dodánim, Thiras és a Galaták?

36. A hét csapásról

A hét csapásról általában és az első négy csapás.

37. Egyiptom

Ebben a fejezetben közvetlenül arról az egyiptomi korszakról fogunk beszélni, amely közvetlenül Jézus 2. eljövetele előtt valósul meg.

- Milyen állapotok uralkodnak közvetlenül Jézus Krisztus eljövetele előtt és hogyan szemlélteti ezt a Szentírás Egyiptomon?
- Az egyiptomi spiritizmus szerepe a legvégső időkben

38. Góg és Mágog háborúja

Ebben a fejezetben Babilon teljes fennállásától egészen Jézus Krisztus 2. eljöveteleig teljes részletességgel követjük az eseményeket.

- Az antikrisztusi egység, üldözések, a nagy evangéliumhirdetés, a kegyelemidő lezárulása és a halálrendelet
- Mikor kezdődik Babilon összeomlása és miért? Hogyan bukik el Babilon? Kik fordulnak ellene?
- Az igazak kifutása a városokból és falvakból és az egyiptomi kivonulás párhuzamai
- Milyen egységet hoz Sátán létre a végső időben és miért?
- Spiritizma tevékenységek az utolsó napokban
- Mit jelent az armageddoni csata?
- Isten népének végső szabadulása
- Mikor történik az igazak elragadtatása és hogyan?
- Kivel azonosítható Góg?
- Hol lehetett a Mágog földje?

- Mit jelent a Góg és Mágog háborúja?

39. Góg és Mágog folytatása

- Milyen lesz a föld Babilon bukása után? Mi történik az igazakkal és mi történik a gonoszokkal?
Mi történik Sátánnal és az angyalaival? Sátánnak és népének utolsó lázadása
- Az utolsó ítélet a tűznek tava

40. Éden kertje

- Az Édenkert tájolása
- Léteztek-e az édeni folyók az özönvíz után is?
- Merre keressük az édeni folyókat?
- Mi határozza meg a folyók sorrendjét a bibliai felsorolásban?
- Az igazak és gonoszok helyzete az özönvíz előtti világban?
- Az özönvíz
- Az Éden kertjének helye egykor és ma

Rövidítések: VT – Világ Történet, BNF – Bibliai nevek és fogalmak

Felelős kiadó: Sipos Gábor
Elérhetőség: sipgabor@gmail.com